

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprtne reklamacije so poštnine proste.

Našim prijateljem.

Stara uredniška dolžnost je, da v zadnjih listih tekočega letnika vabijo uredniki tudi v uvodnih člankih na naročevanje lista v novem letu. Pravzaprav bi bila to dolžnost upravnikov, toda ker se ob teh prilikah govori in mora govoriti o izvršenem delovanju, o načelni smeri in bodočih nalogah lista, zato preide ta dolžnost na urednike. Na nas je torej, da izpregovorimo danes v zadnjem letošnjem listu vabilno besedo našim prijateljem.

„Slovenski Gospodar“ bo s prihodnjo številko nastopil 40. leto svoje starosti. Mnogokaj okoli njega se je v tem dolgem času spremenilo. Le malo naročnikov še ima iz iste dobe, večina teh zavednih narodnih mož iz časa našega rojstva je že legla k večnemu počitku; stari uredniki so odhajali, novi prihajali; oblika lista se je spreminjala v gotovih presledkih; in naše politično življenje na Slovenskem Štajerju, kako polno izprememb in predrugačb je bilo v tem času! Da, mnogokaj okoli „Slov. Gospodarja“ se je spremenilo od njegovega rojstva sem, toda nekaj je ostalo nespremenjeno, ostalo je trdno in nepremakljivo kakor skala v sredini morskih valov: Svojih načelnih nazorov, svojega programa „Slov. Gosp.“ nikdar ni spremenil! Bili so burni časi in viharno je bilo vse naše politično življenje, nastala je

zopet tihota in uspavajoč mir, bojevali smo se z narodnimi nasprotniki, branili proti domačim protivnikom, število naših naročnikov je zdaj padalo, zdaj rastlo, različen je bil način naše pisave, zdaj bolj živ in plameneč, zdaj miren in prizanesljiv, toda neomajano v vseh teh spremembah je stal naš program. In ta program je: **Ohraniti kmeta na Slovenskem Štajerju katoliškega, slovenskega in gospodarsko močnega!**

Čeprav je naša zadača, da posvetujemo svoje moči le kmečkemu stanu, ampak vsled tega še nikakor nismo nasprotniki drugih stanov. Kmečki stan pripozna opravičenost vseh stanov, dobro ve, da tvori z njim narodno celoto in da mora torej z njimi ostati v življenski zvezi, toda predvsem mora stati v sedanjih hudih časih na braniku za svoje težnje, za svojo lastno korist. In v tem oziru je naš list popolnoma in brez pridržka glasilo kmečkega stanu.

Štirideseto leto nastopimo prihodnje leto, to je starost, katero nam je pripravila naša stalnost v načelnih nazorih in zaupanje kmečkega stanu na Slovenskem Štajerju. Naš program ostane tudi v bodoče isti kot doslej, zato upamo, da se tudi zaupanje kmečkega stanu do nas ne bo omajalo. Majhen in skromen je bil začetek našega lista, komaj nekaj stotin naročnikov smo imeli, toda naše delo nam je pridobivalo vedno večji krog prijateljev, in danes se lahko ponašamo s tako vi-

sokim številom naročnikov, kakor ga nima noben slovenski tednik in tudi ne mnogo tednikov pri drugih, številnejših narodih.

Slovenski kmetje! Vaša stanovska zavest vam mora velevati, da podpirate list, kateri se z vami rama ob rami bori za kmečki stan! Čim bolj se bo širil „Sloven. Gospodar“ med slovenskim kmečkim stanom, tem bolj bo rastla tudi stanovska zavest, brez katere ne bo prišlo nikdar do enotne, mogočne in nepremagljive organizacije kmečkega stanu. Čim več čitateljev bo imel „Slov. Gospodar“, tem bolj bodo tudi postajale znane zahteve slovenskega kmečkega stanu, in čim bolj znane bodo, tem preje se bodo na nje ozirali. Slovenski kmetje, širite torej svoj stanovski list med sobrati, naročujte si ga in pridobivajte mu vseposodi novih naročnikov.

A tudi do vseh nesebičnih in odkritih prijateljev slovenskega kmečkega stanu se obračamo, da listu ostanejo naklonjeni kot naročniki, dopisovalci in širitelji. Posvetimo vse svoje sile jedru slovenskega naroda in podlagi našega narodnega blagostanja, slovenskemu kmečkemu stanu.

Naročnina na naš list „Slov. Gospodar“ znaša za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četr leta 1 K. Kot brezplačno prilogo bo imel „Slov. Gospodar“ z novim letom „Naš Dom“ in „Slovenski Tehnik.“

Vsem naročnikom in prijateljem želimo veselo novo leto!

LISTEK.

Odmevi iz groba.

† gospej Marici Peitler-jevi v spomin.

Mortuos plango.

Kaj je pač človek? Kakor dim pod nebom zgine, preide, kakor zvonov glas, odgovarja na to Slomšek. Tudi Job vzdihuje podobno: „Človek, od žene rojen, malo časa živi. Kakor cvetlica izhaja in se potepta in beži kakor senca... Kratki so človekovi dnevi, stevilo njegovih mesecev je pri tebi, Bog.“ Zares cvetka je človek, ki izhaja in vstaja, a komaj se je razcvetela, da razveseli okolico, že je poteptana, požeta od ostre smrtne kose. Taka je bila rajna Marica. Zato

le pojdemo družno na grobe
ob glasu zvonov jokajočih,
obujat si v duši podobe
prijateljev v zemlji venočih. (Medved.)

* * *

Ob južnovzhodnem vzhodju zelenega Pohorja, v prelepem idiličnem Framu je zgleдалa Marica Peitlerjeva l. 1877. luč sveta kot

hčerka g. učitelja Antona Hren-a. Tje so prihajali solčni žarki pozdravljat dan na dan njene črne oči, tam je cvetela nežnemu otroku življenja rajska pomlad. Zato se ni čuditi, da se je tukaj navzela že kot otrok vonjave „mokrocvetočih rožic poezije“, s katero je bilo prešinjeno njeno mlado življenje.

Od solčnih pohorskih čer je gledala mala deklica tje v sinje daljave širokega Dravskega polja in dalje tje proti obzorju hrvaškega gorovja, a kmalu se je sama preselila na tisto polje v Št. Janž, kjer še sedaj žive njeni stariši. Tukaj je živela svoja dekliška leta liki „roža v pustinji“, tiho, skromno in delavno, a med tem se je razvijala v dražestno devojko. Vzgoja ji je bila stroga in stanu primerna pod vodstvom umne matere:

Življenja jutro, krasne zarje
ji mati mila skrbno varje. (Koseski.)

Dolgo se je skrivala ta roža v pustinji Dravskega polja, a ni ostala skrita. Nekoč je plavala skozi tiste kraje Ljubezen, zagledala je Marico in rekla:

Cvetko vidim kliti
sred livad,
moram ji vzbuditi
tisoč nad. (—č.)

In prigodilo se je, da se je nastanila stalno v Maričinem srcu. Kdo more popisati blažena čustva prve ljubezni, čiste in neskaljene! Kdo more umeti srečo mladega koprncega srca! Ni bila ta ljubezen strastna, nizka, ampak plemenita idealna, čista ko zlato v ognju.

O up sladak, o nežne želje,
ljubezni prve zlati čas!
oči nam zrô nebes veselje,
topi srce nam rajski glas.
O da bi vedno v cvetju bila
ljubezni mlade doba mila!
(Schiller-Koseski.)

On pa, ki je bil predmet tega sladkega čustva, se je med tem časom trudil in pehal, da si pribori bodočnost in obstanek za življenje. In priboril si ga je častno in v kratkem, kakor malokateri slovenski mladenič, saj ga je bodrila k železni vztrajnosti vseoživljajoča ljubezen. Tje v kozjanske nižave, obdane kroginkrog od senčnih hribov, je kmalu potem povedel svojo srečno nevesto, da mu bode tovarišica skozi življenje. V zakon mu je prinesla zvesto srce in pridne roke, vsake neveste najboljšo doto, ki nadkriljuje tisočake in tudi milijone. In sreča in zadovoljnost se je nastanila v domu mladih zakonskih.

Kmetje, širite svoj stanovski list!

Politični ogled.

Slovenski kmet na Kranjskem. Na Kranjskem kmečki stan na gospodarskem polju veselo napreduje. Poleg Zadrúžne in Gospodarske zveze ima veliko zaslug za ta napredek tudi kranjska c. kr. kmetijska družba. V zadnjih dvajsetih letih se je iz drevesnic te družbe in njenih podružnic oddalo nad pol milijona požahajenega sadnega drevja. Travniki se na Kranjskem pridno gojeje in dobi Kranjska dežela na leto na 200 vagonov umetnih gnojil, t. j. več kakor Štajerska in Koroška skupaj. Vsled tega je večja množina na Kranjskem pridelanega sena najmanj milijon kron na leto več vredna. Goved se je glede kakovosti in vrednosti v zadnjih dvajsetih letih najmanj za 25% zboljšala, torej je prirastek znašal najmanj 10 milijonov kron. Procvituječe mlekarstvo na Kranjskem, ki nadkriljuje že večino drugih avstrijskih dežel, daje sedaj deželi na leto poldrugi milijon popolnoma novih dohodkov. Kranjska kmetijska družba je v slovenskih rokah. Štajerska kmetijska družba pa je v nemških rokah in kaj stori ona za naše kmete? In vendar nam „Štajerc“ pridiga, da le od Nemcev izhaja ves blagoslov.

Agitacija za razkristjanjenje zakonske zveze. Na Dunaju se je osnoval odbor, ki deluje za to, da bi se razkristjanila zakonska zveza v Avstriji. Ta odbor je sestavljen iz nemških liberalcev, vsenemcev in v velikem številu so zastopani v tem odboru socialni demokratje in judje, kojim se gre pri tej priliki le za lastno korist. Po večini so zastopani v tem odboru ljudje, ki sploh niso kristijani, ali pa so že izstopili iz katoliške cerkve ter imajo glede čistosti zakonskega življenja precej madežev na sebi. V tem odboru pa manjka popolnoma Slovanov. V njem ni niti enega Poljaka, Čeha ali Jugoslovana in seveda tudi nobenega nemškega katoličana. Vendar mora tudi slovansko ljudstvo stati na straži ter z odločnostjo braniti svetost in razdružnost zakonske zveze!

Bosna in Hercegovina dobila nov hrvatski list, ki bo izhajal vsak dan in nosil ime: Hrvatski dnevnik. Ustanovitelj lista je serajevski nadškof dr. Stadler.

Grof Khuen Hedervary znorel. Zagrebški listi poročajo, da je znorel ogrski grof Khuen Hedervary, prejšnji ban hrvatski, ki je za časa svojega banovanja tako grdo postopal s Hrvati. Drugi listi zopet temu oporekajo ter trdijo, da je samo zelo razburljiv.

Italijanski izdajice in naša vlada. Na Primorskem so o priliki shodov za splošno in enako volilno pravico kričali Italijani in

italijanaši (slični našim nemčurjem): Proč z Avstrijo! Živijo Lucheni (morilec naše cesarice)! Tamošaji politični uradniki so to mirno gledali in se niso ganili, ko je ta sodrga psovala našo državo in vladarsko hišo. Uboga Avstrija, ki ima take uradnike!

Češki in nemški kmetje. Češki kmečki list za Moravsko „Selské hlasy“ bo z novim letom izhajal dvakrat na teden. Moravski kmetje pač vedo, da s stanovskim časnikarstvom raste tudi moč kmečkega stanu. — Češki kmetje na Češkem so na posebnem zapnem shodu sklenili prihodnje leto izdajati dnevnik kmečke smeri. List bo začel izhajati s 1. marcem. — Nemški kmetje na Češkem so imeli dosedaj list „Nemški Gospodar“, ki je izhajal dvakrat na mesec in imel že 10.000 naročnikov. Z novim letom bo ta list izšel vsak teden dvakrat. Kmečka stvar napreduje!

Nižjeavstrijski kmeti in volilna preosnova. Deželna zveza nižjeavstrijskih kmetov je imela dne 15. decembra sejo, v kateri se je izrekla za večletno bivanje v volilnem kraju in volilno dolžnost. Dotična rezolucija se glasi: Mi kmetje spoznamo nevarnost, ki nam preti vsled neomejene splošne in neposredne volilne pravice. Pripravljeni smo, se za določanje večletnega bivanja in za volilno dolžnost potegniti z vso odločnostjo in silo. Mi kmetje smatramo tak sprehod čez Ringstrasse kot malenkost. (Tam so demonstrirali za splošno in enako volilno pravico socijaldemokrati pri otvoritvi državnega zbora.) Mi nočemo za naš socijalni obstanek in naš star stan nič manj storiti kakor socijaldemokrati in hočemo pokazati, da naša stanovska samozavest ne ostaja za samozavestjo delavcev. Za to ceno, za obranitev kmečkega stanu smo pripravljene vse žrtvovati. Kmetje cele Nižjeavstrijske bodo, če treba, prikorakali v mesto Dunaj, da demonstrirajo za večletno bivanje in volilno dolžnost. Mi kmetje se ne bojimo štrajka železničarjev, gremo lahko tudi peš. Tudi generalni štrajk naš ne ustraši, ampak nas pusti popolnoma mirnodušne, kajti ne more nam pri naših skromnih potrebah nič škodovati. Delavci naj le pazijo, da jim mi ne odgovorimo s štrajkom, da nehamo prodajati živila. Tedaj bomo videli, kdo dalje zdrži, kdo bo prej izstradan. Generalni (splošni) štrajk se mora razbiti na odločnosti drugih stanov. Nepostavnost demonstracije pred državno zbornico nas nič ne briga. Takšne nepostavnosti se dogajajo pri nas v Avstriji pogosto v sporazumljenju z vlado. In če vlada dovoli delavcem, da s takimi sredstvi dajo duška svoji objestnosti, ne more zabraniti kmetu, da se posluži istih sredstev za obrambo. Mi kmetje smo priprav-

ljeni, če bo treba, nastopiti tudi s takimi obrambnimi sredstvi, da si pridobimo pri volilni preosnovi večletno bivanje in volilno dolžnost. Mislimo, da nam bodo stali na strani meščanski in obrtniški stan. Upamo pa, da bodo ministri in poslanci po svoji pameti in presodkih skrbeli, da se zagotovi obstanek kmečkega stanu in da jih ne bo treba prisiliti s takimi sredstvi kakor so demonstracije. Kajti samo s tem, da se določi petletno bivanje in volilna dolžnost pri novi splošni in neposredni volilni pravici, se ohrani kmečkemu stanu politična in gospodarska neodvisnost.

Na Ruskem. Položaj na Ruskem je čimdalje bolj žalosten. Vsevpred prihajajo poročila o vojaških uporih, o stavkah, nasilstvih, ropih, o plenjenju in zarotah, tako da si človek ne more napraviti prave slike o razrahlanju Rusiji. Država ruska nima zaslonbe v vojaštvu, znamenje, da še miru ni pričakovati. Generalni štab v Peterburgu je odslovil 440 nezanesljivih častnikov. — Da na Ruskem skoraj nikdo ni varen življenja, pričajo številni begunci, ki hite čez mejo. V Carigrad je došlo 4000 ubežnikov, v Berlin pa celo do 200.000. — Položaj na Livskem in Kurskem je grozen. Oborožene čete kmetov plenijo od kraja do kraja ter požigajo gradove. — Za varstvo nemških podanikov je zahteval nemški konzul v Rigi bojne ladje. Tri angleške ladje so priplule v Baltičsko morje, da branijo angleške podanike v Rigi; na poti sta tudi dve francoski bojni ladji. — Car je podpisal dekret, da se nakaže 30 milijonov iz državne blagajne za izboljšanje vojaške hrane in obleke. — Velik upor zoper vojaštvo so vprizorili v Batumu mohamedanci. Vojaki so streljali, ceste so polne mrličev, Batum je pa v ognju. V Peterburgu so zaprli 200 voditeljev uporne gibanja. — Admirala Roždestvenskij in Viren sta prišla 19. dec. v Peterburg.

Nemiri na Kitajskem. Vsled nekega nesporazumljenja med kitajskimi in inozemskimi oblastmi v Šanghaju so nastali hudi nemiri. Kitajci so se vzdignili proti tujcem, ki morajo biti vedno oboroženi, da se čuvajo napadov. Tudi v okolici mesta vre in se je bati, da se ta upor razširi kakor leta 1895 pri boksarskem vstanku. Nemške, angleške in ameriške ladje so izkrcale svoje vojake, da ščitijo svoje sodržavljane. Dosedaj je še v mestu mirno, vendar hudo vre posebno med nižjim ljudstvom, ki je pripravljeno vsak trenutek začeti s plenjenjem.

Dopisi.

Maribor. (Nemška besnost o šolstvu.) Prvi slučaj. Kakor danes na Štajerskem že gotovo vsakdo ve, je bila zadnje jesen na ljudski šoli Leitersberg-Krčevina pri Mariboru za učiteljico nastavljen gospodična Antonija Štupca. Imenovana gospodična je naredila učiteljske izpite z odliko, je še celo izprašana za meščanske šole ter služe vsled svojega vzornega vedenja in krasnih uspehov v šoli. Tudi najbolj zagrizeni Nemci ne morejo na njej najti družega madeža, nego, da je značajna Slovenka; toda gospodična se nikakor ni udeleževala politike, vendar je besnim Nemcem že to mnogo preveč, če jim Slovenec ne mara skočiti v nenasično žrelo ter ostane značaj. Vsled zaslug je gđc. Štupca za omejeno mesto pri okrajnem šolskem svetu morala priti v terno, na kojega podlagi je od deželnega šolskega sveta bila imenovana. To pa je velike nemške gospode v krajnem šolskem svetu, izmed katerih se vsi dobro nemški ne znajo, tako razburilo, da so zahtevali odstranitev gđc. Štupce ter iz šolskega sveta izstopili.

Drugi slučaj. Ker postavnim potom ni mogoče gospodične Štupca odstraniti, se je z raznih strani z vso silo pritiskalo na njo, da bi se radovoljno odpovedala službi na imenovani šoli ter dala kam drugam prestaviti. Končno se je ubogi učiteljici grozilo, da jo bo z drugimi sredstvi prisililo, da bo Leitersberg-Krčevino rada zapustila. Ni se čuditi, da je

Toda glej z močmi usode
ni zaveze, ni pogođe,
in nesreča urno spé...
(Schiller-Koseski.)

* * *

Kakor prej kot deklica, tako je bila tudi sedaj kot žena in soproga vzorna. Največje veselje ji je bilo domače ognjišče; skrb za red in domačo udobnost ji je prešla v kri in življenje. Kot krščanska bogoljubna žena ni iskala po vzgledu naših modernih ženâ zabave le med šumnim svetom, našla jo je pod domačim krovom.

V malo dnevih bi bila dočkala prvič srečo materinsko, a tu je ravno tragika njenega življenja. V najlepših upih in načrtih, v nepoznanem veselju se je zibala; solnce družinske sreče je vzhajalo na obzorju njenega življenja, a predno jo je prvi žarek pozdravil, nagnila se je čez njo smrtna senca naglo, brezpogojno, kruto — — Na večer zdrava, v družbi svojega moža vesela, a po noči vsled eklampsije v dveh urah — mrlič, brez slovesa od svojega moža, brez slovesa od tega sveta, toda okrepcana še s sv. poslednjem oljem. Prav ima Slomšek, ko pravi:

Človek, glej dognanje svoje:
danes srečen si, vesel,
jutri ti že zvon zapoje,
truplo tvoje bo pepel,

ker „dneva ne pove nobena prat'ka.“

Dne 24. novembra so zapeli kozjanski zvonovi žalostinko oni „roži v pustinji“, oni cvetki, ki

cvetela je, a kmalu je zvenela,
zvenela je, da večno bi cvetela.

Zaplakal je mož, nesrečen, potr, zaplakal kakor dete... Zaplakali so stariši, sorodniki, znanci in prijatelji,

saj pač glasovi teh zvonov
vsem segajo v srce;
velé, da treba je odnesti
sedaj pokojnico po cesti,
odnesti treba v dom je nov,
tje, kjer mrliči spé. (Prelesnik.)

Iz tvojega groba, Marica, pa nam odmeva opomin, da

nas smrti ne obvaruje koža gladka,
od nje nas ne odkup'jo kupi zlata.
(Prešeren.)

Odmeva nam iz njega vzor krepostne mladenke in čednostne žene, zato ti obranimo trajen spomin v svojem srcu, dokler se ne vidimo nad zvezdami, kjer, kakor upamo,

lepše solnce Tebi sije,
lepša zarja rumeni.

—lj—

gospodična vsled tega zbolela; bolezen njena je žalibog zelo resna. Da bi mogla poučevati, o tem seveda ni misliti. Treba je bilo supleture. Okrajni šolski svet je zato nastavljal neko izprašano učiteljico iz Spodnjega Štajerja. Znanja slovenščine je na imenovani šoli neobhodno treba, gospodična supletinja ima potrebno usposobljenost, tudi je bila ravno na razpolago, in zato jo je torej okrajni šolski svet mariborski nastavljal na imenovano šolo. Toda čujte! Ker je ta gospodična tudi Slovenka, je mariborski nemški list zopet zaropotal in od okrajnega šolskega sveta brezpogojno zahteval, da novo učiteljico takoj odstavi ter odpošlje. In okrajni šolski svet je to storil. Učiteljica je vsled tega v zraku, otroci dotičnega razreda pa brez pouka.

Tretji slučaj. Na ljudski šoli pri Sv. Lovrencu nad Mariborom je učitelj g. Šel deloval mnogo let v popolno zadovoljnost šolske oblasti in tamošnjega prebivalstva. G. Šel nima druge pege, nego, da je značajan Slovenec. Ne le pri Slovencih, ampak tudi pri pametnih in poštenih Nemcih v Sv. Lovrencu je bil zelo priljubljen. Vsled tega bi, ker je bil provizoren, ko se je v šolskem letu 1904/1905 mesto bilo razpisalo definitivno, in ker je potrebno spričevalo imel, in sicer še dobro, ondi poskusil postati definitivni. Vse je torej bilo v redu in vrhu tega je še želeli, da so učitelji na mestih kolikor možno stalni, zlasti pa dobri, toda gospod dr. Mravlagg, ud okrajnega šolskega sveta, so rekli, in sicer g. Šelu v obraz, da so odstranitev njegovo od Sv. Lovrenca pri okrajnem šolskem svetu odločno zahtevali, češ, s slovenskimi ščuvarji proč! In gospod Šel zaželenega mesta, na kojem je že več let deloval, ni dobil, pač pa je na njegovo mesto prišla neka učiteljica iz Sv. Jurja pod Taborom, ki se je prvi dan dala vpisati v lovrenško podružnico Südmarke.

Iz navedenih slučajev vidimo, da krajni šolski svet Leitersberg-Krčevina in okrajni šolski svet mariborski ne vesta, kako bi bila dovolj nemška, da se vsled tega celo ta dva, ki sta si sicer dobra brata, lasata v strasti, naš narod mučiti in da vlada ob taki strasti pri njiu popolna brezzakonitost.

Sv. Križ pri Ljutomeru. (Lepa božičnica.) — Tamošnji vrli farani pokazali so tudi letos v dejanju, da jim je mar za učečo se mladino srednjih šol in podarili „Dijaški kuhinji v Mariboru“ 30 vreč krompirja in 27 K 20 v v denarju.

Darovali so krompir iz Križevca: č. g. župnik Josip Weixl (2 vreči), Alojzij Štiblar, Marija Strakl, Josip Onišak, Ivan Horvat (vsak po 1 vr.), Franc Bratina, Franc Magdič in Matija Brumen.

Iz Iljaševca: Ivan Kralj, Jakob Farkaš, Josip Petovar (vsak po 1 vr.), Matija Slekovec, Jernej Slana, Josip Farkaš, Matija Šantl, Franc Babič, Jakob Slavič, Josip Saboti in Mihael Korošak.

Iz Starenovevasi: Josip Rožman (1 vr.), Matija Filipič, Alojzij Mlinarič, Alojzij Osterc, Josip Novak, Jakob Stuhec, Anton Kranjc, Franc Rožman, Mihael Filipič, Andrej Filipič, Jakob Vogrincec, Anton Kegl in Matija Prelog.

Iz Bučecovca: Franc Žitek, Anton Lubi, Franc Osterc, Matija Slavič, Josipina Vidnar, Franc Topolnik, Mihael Kolmanič, Matija Šafarič in Peter Štrakl.

Iz Bunčan: Alojzij Osterc, Anton Osterc, Alojzij Rantaša, Matija Fürst, Franc Stuhec, Josip Stumpf, Josip Horvat, Karol Lipša, Matija Stumpf, Matija Špindler, Franc Lubi in Alojzij Farkaš.

Iz Borec: Anton Juger, Karol Poljanec, Jakob Domanjko, Alojzij Jureš, Franc Križan, Franc Heric, Franc Križanič, Matija Toplak, Matija Misja in Ivan Magdič.

Iz Ključarovec: Ivan Vrtnjak, Alojzij Kosi, Franc Novak, Marko Slavič, Alojzij Skuhala, Terezija Skuhala, Anton Sagaj, Alojzij Slana, Alojzij Prelog in Vid Magdič.

Iz Banovec: Alojzij Jurinec, Alojzij Gaunders, Josip Prelog, Martin Čagran, Andrej

Heric, Franc Novak, Josipina Topolnik, Andrej Skuhala, Mihael Cimerman, Matija Budja, Anton Kosi in Franc Stanetič.

Iz Grlave: Ivan Štampar, Josip Skuhala, Franc Sterniša, Martin Makovec in Mihael Korošak.

Iz Lukavec: Jos. Vanpotič, Al. Vanpotič, Mat. Šalamun, Anton Novak, Ivan Novak, Al. Šalamun, Franc Vaupotič, Jakob Šalamun, Andrej Pučko, Ivan Jelen, Marko Šalamun, Josip Kranjc, Franc Makovec, Alojzij Janežič in Matija Vaupotič.

V denarju so darovali iz Križevca: č. g. župnik Josip Weixl 4 K, Ivana Horvatič 2 K, č. g. kaplan Anton Postružnik 1 K, dr. Josip Lebar 1 K, Osv. Hönigman 1 K, Anton Herzog 1 K, Alojzija Gotlih 1 K, Elizabeta Vagaja 1 K, Anton Vrabl 1 K, Ivan Znidarič 1 K, Franc Jureš 1 K, Avgust Lah 40 v, Ign. Hauptman 40 v, Franc Ivančič 40 v, Alojzij Sterniša 20 v in Jakob Majcen 20 v. — Potem Ivan Kralj iz Iljaševca 2 K, Anton Senjur iz Logarovec 2 K, Matija Budja iz Banovec 1 K, Alojzij Jureš iz Borec 1 K, Al. Fekonja iz Veržaja 1 K, Anton Razlag iz Logarovec 1 K, Franc Vaupotič iz Lukavec 1 K, Matija Korošak iz Borec 1 K, Franc Lešnik iz Starevasi 40 v in Jakob Stanjko iz Lukavec 20 v.

Da je mariborska „dijaška kuhinja“ dobila obilno božično darilo, imela sta veliko truda požrtvovalna nabiralca Franc Bratina iz Križevca in Josip Rožman iz Starevasi. Čast takima možema! Naj bi tako storili tudi po drugih farah, ker to je v vsakem oziru izgledno in posnemanja vredno delo.

Najprisrčnejša zahvala vsem skupaj!

Staritrg. (Zahvala.) Na okoliški šoli slovenjgraški se je o božiču obdarovalo 160 ubogih otrok. Nekateri so dobili obnavalo, drugi pa razno potrebno obleko, da bodo po zimi lažje hodili v šolo. Vse te reči so se priskrbele s pomočjo radodarnih prijateljev šole in mladine. Ti so namreč pripomogli, da se je v ta namen prej prirejena tombola tako vrlo obnesla. Vsem tem čast. darovalcem v mestu in okolici najsrčnejša zahvala! Posebno pa mi je omeniti v tem oziru visokorodne gospe pl. I. Arailza, veleposestnice v Feldenhofnu, visokoč. gosp. Antona Šlander, dekana v Starem trgu, gg. trgovcev Reitter in Klinger ter slavne „Kmetijske zadruge“ v Slovenjgradu. Prvo imenovana darovala sta znatne svote v denarjih, a zadnji trije mnogo raznovrstnega blaga.

Gosp. Jos. Rotovnik, župan v Legnu pa je pripomogel, da se je v višjem razredu obdarovala vsa deca s knjižico: „Slava Prešernu“.

Vsem tem se krajni šolski svet še posebej najtopleje zahvaljuje. Bog jim povrni! Da bi tudi v prihodnje ne zabili naše šolske mladine!

Ivan Schöndorfer, načelnik kraj. šol. sveta za okolico Slovenjgradec.

Sv. Ivan na Humu. (Zahvala.) Visokorodni gospod c. kr. dvorni svetovalec dr. Miroslav Ploj, državni in deželni poslanec itd., daroval je kot naš častni občan 10 svetlih kron v razdelitev za božičnico med uboge pridne šolarje humske občine. Dobili so v I. razredu: Škrinjar Ludovik, Balažič Nežica, Štebih Marija in Šterman Marija; v II. razredu: Pavličič Martin, Damiš Marija, Kirič Otilija; v III. razredu: Šef Ludovik, Šulek Marija in Žibrat Julijana — vsak po 1 krono. Preblagemu darovatelju, kateri je našo šolo osrečil z darovi lani ob prizidanju in za šolski vrt (izkaz istih daril pride po urejenem vrtu) izrekata udano podpisana v imenu obdarovancev najtoplejšo zahvalo.

Sv. Ivan na Humu, dne 25. dec. 1805. Mart. Ivanuša, šol. nač., Ant. Porekar, šol. vodja.

Dobrna pri Celju. (Občinske volitve.) Ker je bilo zanimanje za občinske volitve na Dobrni tako vsestransko, hočemo podati nekaj zanimivih podatkov iz volilnega boja. Enoglasno mnenje med vsemi volilci je bilo, da takih volitev še ni bilo na Dobrni. Ne samo zaradi tega, da je slovenskih volilcev prišlo tako ogromno število, ampak tudi za to, ker Dobručani Nemcev in nemčurjev še nismo

videli tako divjih, tako razkačenih. Kar skakali so same jeze, ko so videli, da je slovenskih volilcev toliko; ko so lahko na prste prešteli, da nemčurjem ne pomaga nič, in če se na glavo postavijo od prvega do zadnjega. Ob pol 8. zjutraj so začeli rogoviliti misleč, da bodo z vpitjem in preklinjanjem prestrašili slovenske volilce. Prvi od Nemcev je bil na volišču Peter Okroschnig. On si je sploh stekel največ zasluga. Trudil se je po hribih in dolinah, a ko je zadnje cigaro ponudil slovenskemu kmetu Šventu in jo je ta zaničljivo odbil, sprevidel je tudi Peter, da na Dobrni nihče ne verjame nemškimi čevljarjem. Z vpitjem se je tudi odlikoval nevolilec Voršjek. Jezilo ga je menda, da je zastoj vlekel „noslje“ poldrugo uro visoko v hribe po nekega volilca, pa je prišel nazaj — prazen. Ni manjkalo veliko, da ni bil s svojimi tovariši vred tepen na Parožu. Imena, ki jih je slišal, je mirno vtaknil v žep. Kolarek-sin pa še sedaj ne more prav spati same jeze nad „nosljami“. Sploh so nevolilci igrali veliko ulogo. Nemci in nemčurji so jih pobrali, kjer so jih dobili, jih napajali s šnopsom, vinom in pivom, nasitili s svinsko pečenko in gulažem. Res škoda za prase, ki je moralo pustiti svoje mlado, nedolžno življenje ter storiti smrt, samo da so bili siti lačni nemčurski želodci na — kvaterno sredo!

„Nova vera“ je res dobro začela! Nasprotniki so namreč izdali kot volilni oklic nesramno psovanje čez slovensko dubovščino, in da ne pridejo s sodnijo v dotiko, založil ga je Drewenscheg, ki je imel nekdanji tudi „srčne želje“ postati duhovnik, pa bojda ni „taubal“. V tem svojem „oklicu“ nemčurski generali prosijo vse šnopsarje in prešestnike, naj za božjo voljo vendar spravijo dobrnske duhovnike „k pravi veri“ nazaj. Odkrito povemo dobrnski gajili nemškutariji, ko bi bili tisti papir ohranili za kaj druga, bi bili morebiti dobili še par volilcev zase. Le verjamite, da je „stara vera“ pomagala slovenskim volilcem, da so zmagali tako sijajno. Grenke so morali poslušati nemčurji od zavednih krščanskih mož, in svojo jezo in sramoto so nemčurji dušili z mesom in pijačo. Tešče in trezni so pa vstrajali slovenski volilci — mnogi cel dan — na volišču, saj so vedeli, da se gre za to, da se odbije nesramni napad Nemcev, nemčurjev, šnopsarjev in brezvercev na slovensko krščansko občino.

Nasprotnim volilcem bi morala pomagati tudi neresnica in obrekovanje. Pa ni izdalo nič. Glasno so slovenski občinski odborniki klicali bivšega „občinskega kasirja“ Blažiča in Šemerla na odgovor, naj vpričo več kot dvesto volilcev dokazeta svoje trditve o „denarnem položaju“ občine. A ni se oglasil ne Blažič ne Šemerl. „Blažič, kje si?“, „Šemerl, kje si?“, je grmel med volilci. A ni jih bilo. Slišala sta glas resnice in se skrila, ker sta nag—la v trditvah, a počasna v dokazih.

Razloček med značajnimi slovenskimi volilci in odpadniki je bil jako zanimiv. Klavrno so se plazili nemčurji v volilno sobo; z veseljem in korajžni so šli slovenski možje in oddali svoje glasove. Ko je v III. razredu število slovenskih glasov doseglo 100, je zavladovalo velikansko navdušenje. Vedeli smo, da nas ne morejo streti. Prvi, ki je oddal nemški glas, bil je Anton Rebernik, mladi Križečnik iz Loke, sploh edini cele loške okolice, ki je volil z „novoverci“. „Le hitro pojdi notri, pa nas izdaj!“, klicali so mu Ločani, ki so bili vsi do zadnjega na volišču in vsi, razven Križečnika, volili s Slovenci. Veliko smeha je vzbudil Šemerl, kateri še imen odbornikov ni znal gladko brati, čeravno bi rad nosil zvonce v občini. Ne smemo pozabiti na trud mladega poštarja Golla, ki si je posebej moral najeti namestnika, da je utegnil za suknjice tirati stare nemčurje v volilno sobo. Z veliko vnemo so šli za „novo vero“ v boj novograjski „jagri“. Pa čudno! Zajce in lisjake, veverice in „boke“, mačke in pse streljajo brez očal, na dan volitve so pa imeli vsi „špegle“. Pa zaradi tega niso zgedali nič pametnejše. Vojak je hotel

celo voliti za ženo, ki ima živega moža, a komisija mu je razložila, naj se uči postavu.

Seasoma še bomo priobčili marsikaj zanimivega in tudi imena tistih, ki so se za denar in obljube, za pečenko in pijačo dali zapisati v nemščino. S tem so namreč nasprotniki skušali pridobiti volilce za nemški odbor. Za danes še izražamo svoje veselje nad lepo zmago in častitamo Dobrni, da se je obranila nemčurjev, zakaj vsak si je lahko naredil sliko, kako bi bilo v prihodnje v občini, če bi bili zmagali prijatelji pijane nemčurske družali. Čast vrlim slovenskim volilcem, kateri so rešili Dobrno pred nemčurskim odborom in „*ново vero*“!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Promocija. Za doktorja zdravilstva je bil promoviran v Gradcu g. Frid. Škof. — Na dunajskem vseučilišču je bil dne 22. dec. promoviran doktorjem prava gosp. Alojzij Pečar.

Osebnosti. G. dr. Jožef Komljanec, gimnazijski učitelj na ptujski gimnaziji, je imenovan za profesorja in stalno nastavljen v Ptuj. — Postajenačelnik v Rušah je postal plem. Plazer, prej železnični uradnik v Poljčanah. — Sodni pristav g. dr. Peitler je začasno premeščen iz Kozjega v Marenberg. — Sodni pristav g. dr. Mulej je prideljen v pomožno službo okrajnega sodišča v Kozjem. — Sodni pristav g. Trstenjak se je povrnil iz Marenberga na svoje mesto v Sv. Lenart.

S pošte. Poštna pomožna uradnica Frančiška Šega je dobila pošto v Oplotnici.

Božič mariborskih Slovencev. Običajno je, da o vsakem božiču mariborski Slovenci darujejo večje svote v dobrodne namene. Posebno zaslugo za to lepo šego imajo pa narodne gospe, ki darove po naših slovenskih hišah pobirajo. Vsikdar je ob taki priliki itak darežljiva roka posebno radodarna in tako se je tudi letos nabrala lepa svota. Z eno tretjino se je otročičem tukajšnjega šolskega vrta Družbe sv. Cirila in Metoda priredila božičnica, pri kateri je bilo nad 50 otrok obdarovanih z raznimi prijetnimi in dobrimi stvarmi kakor tudi z oblekami in obuvali, druga tretjina se je izročila prepotrebnim dijaški kuhinji, tretja pa družbeni šoli na Muti. Bog plati vsem dobrotnikom!

Mariborske novice. Konkurz je napovedan čez premoženje umrlega trgovca Salomona Ružička. — Dne 21. t. m. je prinesla kočarica Alojzija Drog na trg posneto mleko, katero je hotela prodati kot neposneto. Tržno nadzorstvo jo je naznanilo sodni. — Mnogo pritožb je došlo od gospodinj, da so kupile pred prazniki od kmečkih prodajalcev na trgu ponarejeno smetano, surovo maslo in druge stvari. S takim nepoštenim postopanjem zgubijo kmečki prodajalci, tudi pošteni, vse zaupanje in se morajo podvreči sitnemu nadzorovanju, ki bi drugače izostalo, če bi bili vsi ljudje pošteni. — Pri volitvi v trgovsko in obrtno zbornico je bil izvoljen samo eden mariborskih obrtnikov, čeravno so Mariborčani postavili tri kandidate. Sedaj se Nemci jezijo nad graškimi volilci, ker niso volili od njih postavljenih kandidatov. Gračani gotovo ne marajo takih nestrpnosti, ki vedno le gledajo na to, kako bi zatrli slovenski jezik, za obrtno koristi pa se ne brigajo. To je zopet živ dokaz, da teh mariborskih nestrpnosti niti Nemci sami ne marajo.

C. kr. učiteljske v Mariboru. Znano je, da je mariborsko c. kr. učiteljske nastanjeno v najeti hiši siromaka Badla, kojemu vlada plačuje okoli 1000 kron na leto; in to že toliko let, da bi vlada za doslej izvršeni denar lahko imela dvojne poslopij za imenovano šolo. Sicer se je vlado dregalo radi takega gospodarstva, ki oškoduje davkoplačevalce; toda dolgo, dolgo brezuspešno. Končno so drezalci vendar prodrli, vlada se je odlo-

čila primerno poslopje postaviti in sicer se s stavbo začne prihodnjo pomlad. Poslopje bo stalo na voglu Gledališčne in Meščanske ulice, torej navstric gimnazijskemu in zapadno od njega. Za stavbišče služi erarno zemljišče, na kojega vzhodni polovici stoji gimnazij. Novo poslopje bo, kakor slišimo, tudi po zunanosti podobno gimnazijskemu poslopiju; vsled tega bo torej erarno zemljišče med Gosposko in Gledališčno ulico na severni strani simetrično zastavljena. Gotovo se bo s tem lepota Meščanske ulice dokaj povzdignila. Pretekli teden se je z delom že začelo; odstranila so se drevesa, ki so stala na onem mestu, kamor naj pride novo poslopje. Kjer je prej bil lep vrt, tam je zdaj golina; toda kmalu bo, kakor smemo upati, se ondi dvigalo lepo poslopje, ki bo v prihodnje davkoplačevalcem pripravilo par grošev.

Napovedi k osebni dohodnini in rentnini za l. 1906 se morajo oddati do 31. januarja 1906 pri pristojni davčni oblasti (c. kr. okrajnem glavarstvu). Kdor je v pretečenem letu plačeval preveč osebno-dohodninskega ali rentnega davka, naj napravi novo napoved, da se mu po tej odmeri davek. Kdor pa napove namenoma kaj neresničnega, mora za kaznen plačati devetkratni znesek, za katerega je hotel prikrajšati davek. Vsakdo, ki ima na leto več kakor 1200 K dohodka, je dolžan narediti napoved.

Kako se voli občinski odbor? Ker so se v zadnjem času morale zaradi nepravilnosti zaporedoma razveljaviti volitve občinskih odborov, prinaša sedaj mariborski uradni list tukajšnjega okrajnega glavarstva res poljudno pisan pouk, kako se voli občinski odbor. Ta pouk se tudi nadkomisarju Lorangu priporoča v temeljito preučenje!

Pečajte se z ribstvom! Zadnje soboto so bili na našem trgu karpi po 2 kroni kilo. Na večje poste v letu pripeljejo ribe v Maribor in sicer nemški kmetje; ti kmetje so iz Ernoža, Klunja, Glajnašteta in ondotnih krajev ter edini, ki zalagajo ob postih naše mesto z ribami. Prebivalstvo vsikdar že komaj čaka, da pridejo, in kadar se na Glavnem trgu ustavi voz rib, je rivanje in stiskanje okoli njega, kakor bi se blago dobivalo zastoj. Vsak hoče biti prvi postrežen, ker se boji, da bo moral prazen oditi. Črez eno uro navadno ni repa več v sodu. Gotovo je, da nemški kmet lahko vsikdar skupi svojih 200 kron. Ali bi se z ribarstvom ne mogel pečati tudi slovenski kmet, zlasti oni, ki je bližje mesta?

Družbi sv. Cirila in Metoda v prid bo po sklepu svoje odborove seje iz dne 3. t. m. kolekovala občina Partinje blizu Maribora odslej vsa svoja uradna pisanja. — Slava srenji, ki je prva storila na slovenski zemlji ta korak. Upamo, da jej kmalu slede večje srenje; potem mesta — prvo se ve, bela Ljubljana.

Kamnica pri Mariboru. Starega leta večer bodo imeli naši privandrovc in nemški „fajerberi“ v Asingerjevi gostilni „Silvesterabend“. K temu bi jim svetoval, da letos ne bi tako glasno hajlali, da bi jih po vasi vsi psi slišali. Pred par leti je poročal „Naš Dom“, da so takrat pri enaki veselici naši nemški „fajerberi“ tako hajlali, da so po vasi vsi psi tulili. Najboljše pa bo, če hajlanje sploh opustijo.

Umrli je med sv. mašo pri Sv. Petru niže Maribora Janez Glajncer dne 27. decembra. Na Janzevo pride v cerkev, na koru lepo moli; kar naenkrat globoko vzdihne in začne lezti skupaj. O božičnih praznikih še je prejel sv. zakramente. Bil je priden in pobožen vdovec. Rojen l. 1828. Bog mu daj nebesa!

V Studenicah pri Poljčanah je umrl g. Klemens V o b i č, c. kr. poštni uradnik v Gradcu. Bil je na obisku pri svojem bratu g. nadučitelju Vobiču. Sušica je umčila mlado, nadežno življenje. N. v m. p.!

Iz Kapele. Dne 19. t. mes. je umrla pridna deklica Frančiška Rižnar, stara še le 21 let. Po prejemu sv. zakramentov za umirajoče je neprenehoma upirala svoje oči na po-

dobo karmelske matere božje na njenem škapulirju, kojega je z največjo pobožnostjo vedno nosila. N. v m. p.!

„Štajerc“ še vedno išče urednika, sedaj že obljublja 140 K na mesec, toda nihče se ne oglasi. Kdo bi le šel k temu lističu kot urednik, če se ga celo njegovi naročniki sramujejo! Tudi je tam zelo nezanesljiv kruh. Če bo namreč vsako leto toliko primanjkljaja, bo „Štajerc“ kar črez noč skončal svoje grešno življenje. Njegov konec bo nesrečen, kakor dozdam pri večini njegovih naročnikov.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Volitve v tej občini je po skoro dveletnem „preiskavanju“ glavar Rajner dal razveljaviti. Volilci, ne udajte se!

Ptujske novice. V nedeljo, dne 7. jan. 1906 se uprizore v prostorih ptujske Čitalnice „Legionarji“, krasna narodna igra s petjem v 4 dejanjih. Natančneje se objavi v prihodnje.

Sv. Barbara v Haložah. Veliki vinski sejem, ki se je vršil tukaj dne 14. t. m., se je izvršno obnesel. Udeležilo se ga je 172 posestnikov s 6150 hl. Po letnikih je bilo dobiti vina iz let 1890, 1895, 1902, 1903, 1904. Največ je pa bilo seveda novega vina na razpolago. Po barvi je bilo vse drugo vino belo, samo pri štirih posestnikih smo našli tudi črno, oziroma rudečino. Razven muškatelca, silvanca, šipona in pa rizlinka je bil ves pridelek iz gorice z mešanim nasadom. Cene so se vrstile med 40 in 80 h, plačevalo se je pa 36 do 56 h za liter. Kolikor nam je bilo mogoče zvedeti, se je na sejmu 57 kupcem čez 3000 hl vina prodalo. Odsek daje rad nadaljna pojasnila. Dopise sprejema učitelj Šerona.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V noči dne 17. t. m. o polu 12. uri smo čutili potres, dva precej močna sunka, ki sta imela smer od severovzhoda.

Iz Rogačke Slatine se poroča: Dne 20. 20. t. m. okoli 10. ure zvečer v kleti Antona Kurej v Gorenji Sečovi na neznan način ogenj, ki je uničil celo poslopje. Zgorelo je tudi mnogo obleke in vsi pridelki. Zavarovalnina znaša samo 800 K, ki pa pokrije samo en del škode. Bržkone so se vnela lesena tla, na katerih je stala majhna železna peč.

Pristova. Gosp. dr. Miroslav Ploj, drž. in dež. poslanec, je kakor lani tudi letos podpisnemu šol. vodstvu poslal za revne otroke snovi za obleko. Obdarilo se je letos 14 učencev, oziroma učenk. Za ta blagi čin izreka mu podpisano šol. vodstvo v imenu obdarovanih tem potom najtoplejšo zahvalo. — Šolsko vodstvo v Pristavi, 23. dec. 1905. Fran Zopf, nadučitelj.

Slovenjgradec. Župan Pototschnigg je odložil svoje mesto. Navajajo se različni razlogi za ta korak.

Božičnica v zavodu č. šolskih sester v Celju je bila za otroke iz vrta dne 21. dec. Ljubko nastopanje malih otročičev je vsem ugajalo, ko so deklamovali in peli. Posebno moramo pohvaliti male telovadce, ki so v raznih telesnih vajah točno in gladko izvajali povelja svojega „strogega“ komandanta. — Za šolarje deklishe in deške slovenske šole pa je bila božičnica v petek, dne 22. dec. Prav primerne so bile vse točke na programu in otroci so svoje vloge v igranju in petju dobro rešili. Pohvalno je treba omeniti nastop matere in hčere (Erhartič, Fon), ki z milim glasom prosi svojo mater, naj ji pomaga, da bo dosegla višjo stopinjo popolnosti. Do sreča pa je segala pesem sirote (Šterbenk), ki je s svojim otožnim glasom prosila svoje tovaršice (zbor deklic), naj se je usmilijo in v svojo sredo vzamejo. Po nagovoru gosp. opata so bili otroci iz vrta in revni šolarji slov. šol obdarovani. Vsem dobrotnikom podružnice sv. Cirila in Metoda, ki hvalevredno podpira slov. otroški vrtec in vsem udom katol. podpornega društva se izreka tem potom najprišrenejša zahvala. Božje Dete naj vse dobrotnike blagoslovi in jim stoterno povrne!

Dobrnske občinske volitve kažejo to-le razmerje med Slovenci in nasprotniki: v III. razredu slovenskih glasov 119, nasprot-

nih 39; v II. razredu slovenskih 39, nasprotnih 14; v I. razredu slovenskih 6, nasprotnih 9. Slovenci pa ne obupajo tudi nad I. razredom, zakaj Dobrna je kraj, kjer kaže I. razred vsako leto drugo sliko. Z vstrajnim delom hočemo sčasoma prehiteti tudi v tem razredu nasprotnike. Sedaj smo pa zadovoljni, da smo zmagali v dveh razredih tako sijajno.

Smrti je šel iskat v Ameriko. Iz Veržeja je nedavno odšel v Ameriko Matjaž Rižnar. Ondi je dobil službo v neki tovarni v mestu Betlehem. Pa komaj je tri ure delal, zagrabil ga je stroj tako nesrečno, da mu je odtrgal glavo in je bil pri priči mrtev. — Iz Veržeja se nam poroča tudi, da so se ogrski Slovenci začeli silno seliti v Ameriko. Iz sobotake in belatinske župnije jih je v kratkem času odšlo že 1000 in iz ene same vasi jih v kratkem odide zopet 36. Doma nam primanjkuje delavcev, naši ljudje pa gredo v neznan svet. Naj pač vsak dobro premisli, preden gre loviti v daljni svet nezanesljive sreče!

Marija Gradec pri Laškem. Za župana smo si izvolili že tretjekrat g. Josipa Lapornik, ki je vrl in neustrašen Slovenec. — Občina je darovala družbi sv. Cirila in Metoda 20 kron namesto venca na grob svojega dolgoletnega občinskega blagajnika gosp. Elsbacherja v Laškem.

Št. Vid nad Planino. Bridka izguba je zadela veleč. g. duh. svetovalca in župnika šentvidskega na Planini. Dan pred Božičem jim je Bog poklical iz tega življenja ljubljeno sestro Marijo Ribar v 69. letu njene starosti, zvesto in nad vse delavno gospodinjico. Dobremu dušnemu pastirju je sožalje faranov splošno.

Zdole pri Brežicah. Bližajo se občinske volitve, katere se vršijo meseca januarja 1906. Vendar se pa nek človek, po domače se reče nemškutarček, že jako šopiri in agitira. Poleg sebe še ima tri hude agitatorje — šnopsarje. Radi bi premotili kakega volilca. Eden agitator, ki je že bil radi krive prisege kaznovan s trimesečnim zaporom, je najhujši. Toda volilci so toliko pametni, da ne bodo volili nemškutarčka, ampak naše vrle in zanesljive može.

Zaslužno kolajno za ognjegasce je ustanovil cesar. Kjer imate stare, zaslužne ognjegasce, naj jih predlaga odbor okrajnemu glavarstvu v odlikovanje.

Cerkvene stvari.

Nevarno obolel je č. g. Alojzij Sver, dukovnik v c. kr. kaznilnici mariborski. Bolezen se nahaja na goltancu in je jako resna, da je moral imenovani gospod iti v Gradec iskat pomoči. Ondi se vrači v sanatoriju „Gondola“, Körblerstrasse. Bog mu daj zopet kmalu ozdraveti!

Sevnica ob Savi. Dne 26. dec. ob 11. dop. je umrl č. g. župnik Marko Črnko. Pogreb bo v petek ob 10. uri.

Društvena poročila.

Silvestrov večer v Mariboru bo priredila „Slovanska čitalnica“. Na vzporedu je petje, godba in šaljivi prizori. Vstop je dovoljen le udom in povabljenim gostom.

Slovanska čitalnica v Mariboru si je na svojem občnem zboru zopet izvolila za predsednika g. dr. Franjo Rosina, odvetnika v Mariboru.

„Slov. pevsko v društvo Ljutomeru“ si je izvolilo sledeči odbor: Velnar Jožef, predsednik; Seršen Marija, podpredsednica; Razlag Erna, blagajničarka; Karba Janko, tajnik; Zacherl Franc, pevovodja in arhivar; Dijak Janko in Dijak Friderik, odbornika.

Od Sv. Križa pri Mariboru. Pri nas obstoji že več let bralno društvo, o katerega delovanju pa že dalj časa ni bilo nič več slišati. Poglavitna vzroka tega dolgega molka o našem bralnem društvu sta pač vedno prazna blagajna in ravno tako precej siromašna knjiž-

nica. Prvi in najvažnejši pogoj krepkega obstanke in uspešnega delovanja vsakega društva je pač redno vplačevanje udnine. In ravno to se je tukaj že nekaj let sem pri veliki večini udov premalo upoštevalo, ker le majhna peščica istih je redno odrajtovala vsakoletno udnino, ostali pa so na njo pozabili. Zatorej pa, Križančani, udje bralnega društva, uslišite tem potom izrečeno prisrčno prošnjo ter odslej vedno redno in vestno vplačujte vsakoletno udnino — najbolje takoj v začetku leta. Le tako bo moglo društvo svoj vzvišen namen res tudi vedno dejansko kazati in izvršiti. — Kdor pa še ni ud, naj se ne obotavlja, z novim letom kot tak pristopiti ravno tu v bližini jezikovne meje prepotrebemu in prekornemu društvu! Društveni odbor si je v svoji zadnji seji stavil prevažno nalogo, ki bo gotovo vsakega prijatelja našega bralnega društva zelo razveselila, da mora v prihodnje bralno društvo pri Sv. Križu nad Mariborom res krepko živeti, ne pa samo životariti ali celo spat. Prvi korak v dosego tega namena je storil odbor s tem, da se naše bralno društvo pridruži kot ud h krščansko socialni „Zvezi“ v Ljubljani, kar se mora le z največjim veseljem pozdraviti. Na ta način društvo ne bo tako osamljeno in bo imelo na „Zvezi“ prav močno oporo. Sklenilo se je tudi v prihodnjem letu prirediti več poučnih shodov in k istim poklicati tudi tuje govornike. Tako se ima že k prihodnjemu občnemu zboru naprositi kak govornik, ki bi našim ljudem poljudno razložil splošno in enako volilno pravico. Prav tako! Da pa se tudi drugi vzrok dosedanjega malovspešnega delovanja tukajšnjega bralnega društva odstrani, se prosijo vsi slovenski rodoljubi in bratska društva za blagobotno podporo v knjigah in v denarnih prispevkih. Morebitne pošiljatve se naj naslovijo na „Kmečko bralno društvo“ pri Sv. Križu nad Mariborom, pošta Gornja Sv. Kungota. Dal Bog, da bi tako z novim letom tudi naše bralno društvo na novo oživelo in postalo mogočen branik proti vsem navalom vsakojakih sovražnikov!

Čebelarska podružnica za gornje-radgonski okraj je imela dne 17. decembra t. i. pri Sv. Jurju ob Ščavnici svoje letno občno zborovanje, na kojem je bil izvoljen sledeči odbor: gg. Anton Vogrinec, posestnik pri Sv. Jurju ob Ščavnici; Franc Senčar, pos. sin, Čakova; Radoslav Nemeč, Dragotinci, tajnik in blagajnik; Alojzij Čagran in Janez Kocuvan, odbornika; vsi pri Sv. Jurju. Nazznanja se vsem cenj. starim udom, da naj, ako hočejo ostati nadalje člani podružnice, pošljejo blagajniku vsaj do konca meseca prosinca 1906 svojo letnino, da zamoremo pravočasno poslati imenik in denar v Ljubljano. Odbor.

Dijaška kuhinja v Ptujju. Od vinotoka do grudna so darovali za to kuhinjo ti-le gospodje: notar Bratkovič K 8, odvetnik dr. Brumen 6, profesor Cilenšek 2, trgovec Havelka 3, odvetnik dr. Horvat 20, veletržec Jurca 10, odvetnik dr. Jurtela 20, kaplan Kociper v Ljutomeru 5, Janez Kodrič iz Čermožiš volilo po Petru Kodriču 66 66, davčni pristav Roje 3, profesor Kolarič 6, Komljanec 6, učitelj Ropič 3, odv. uradnik Lorber 6, Anica Muršec 1, odv. uradnik Pinterič 6, Posojilnica v Ljutomeru 10, kaplan Potrč pri Sv. Trojici v H. 2, mestni vikar Pšunder 5. O. Selšek 3, trgovec Senčar 5, zastopnik banke Slavije Slavinec 2, gl. davkar Stepic 10, zdravnik dr. Stuhec 3, davkar Toplak 5, gvardijan o. L. Vavpotič 10, zasebnik Zelenik 20, igralci po Zeleniku 6 34, vin. učitelj Zupanc 2, o. Žirovnik 6; Pihler, posestnik iz Velovljeka, Zupanič, posestnik na Hajdini, sta darovala po nekaj krompirja, — Ker je letos z novo pripravnico, kamor hodijo le ubožni dijaki iz okolice, število potrebnih dijakov znatno naraslo, prosijo se p. n. dobrotniki in sl. posojilnice, da se tudi ptujske dijaške kuhinje spomnijo s kakim zneskom.

V Družmirju pri Šoštanju se snuje bralno društvo. Ustanovni občni zbor bo dne 21. jan. 1906.

Starotrški mladeniči so na Štefanovo stiskali glave skupaj. Silno me je mikalo vedeti, kaj imajo tako važnega. Zlezel sem v njih bližino in poslušal, kaj se pogovarjajo. Delili so med seboj uloge igre „Trije tički“, katero mislijo prirediti sedaj v predpustnem času. Živili!

Slovenske občine, posnemajte! Družbi sv. Cirila in Metoda je sl. občinski odbor mesta Vrhnike v seji 12. t. m. po svojem soglasnem sklepu daroval redno podporo letnih 30 kron. Izplačevalo se bode koncem vsacega leta. Ko hvaležno beležimo ta redno nam dohajajoči domorodni dar, pričakujemo obenem, da nobena naših mestnih, niti selskih srenj v podobni dejanski vnemi za našo družbo ne bode hotela biti zadnja. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. — V Ljubljani, dne 15. decembra 1905.

Društvu sv. Cirila in Metoda je pri-rastla nova pokroviteljina pod imenom „Smolnikova rodbina pri Sv. Križu nad Mariborom.“ — Plačali so jo sedmeri vrli sinovi v spomin svojemu, dne 26. oktobra t. l. umrlemu, nad vse skrbnemu, 88 letnemu očetu Matiji Hauptmannu. Pokroviteljske pravice bode izvrševal najstarejši njih g. graški profesor Fran Hauptmann. Blaženo bodi ime umrlemu možu izmed naroda; mnogokratna slava pa vsem tem sedmim slovenskim stebrom, izklesanim pod paznim očetovskim očesom starčeka - ratarja.

Iz drugih krajev.

Leto 1906 je zelo bogato na dvojnatih praznikih. Prične se takoj z dvojnatiim praznikom, ker pade Silvester na nedeljo in novo leto na ponedeljek. Potem padejo na soboto sv. Trije kralji, Marijino rojstvo (8. septem.) in spočetje (8. dec.). Predpust traja od 6. januarja do 27. februarja, pepelnica sredo je torej na zadnji dan februarja. Velikonočni prazniki bodo 15. in 16. aprila. Binkošti 3. in 4. junija. Sv. Telo pade na 14. junija in sveti večer in Silvester na torek.

Mož s tremi rokami. Kazenski policist Brumme je nedavno na kolodvoru v Berlinu opazoval mladega moža, ki se je sumljivo gnetel okoli potnikov. Čez levo roko je nosil položeno veliko ruto ogrinjačo, dočim je imel desnico v sprednjem žepu dragocenega kožuha. Na svoje veliko začudenje pa je policaj hipoma zapazil, kako je švignila med ogrinjačo — tretja roka ter se pogreznila neki dami v žep. Seveda se je začel policaj izredno zanimati za ta svetovni čudež s tremi rokami. Ko je ta zopet segel s tretjo roko neki dami v žep, ga je policaj zgrabil in odvedel na stražnico. Tam so mu levo roko odvzeli, ker je bila lesena. S pravo levico pa je navihaneč segal v žepu svojim žrtvam. Tat je Vasil Palslacik iz Rusije.

Trudna narava. V rudarsko bolnišnico v Sulzbachu na Nemškem je prišel nedavno sredi noči neki rudar ter poprosil bolniškega pomočnika za malo uslugo. „Zašij mi trebuh, da bom mogel iti domov, ves čas mi silijo čreva iz trebuha.“ Peljali so ga v operacijsko sobo ter ga preiskali. In res je imel mož v trebuhu veliko zarezo, ki jo je dobil v pretepu, a iz rane so mu res visela čreva. Brž so mu rano zašili, toda domov ni smel iti, dasi je neprestano zatrjeval, da ga ta „stvarica“ nič ne ovira pri hoji.

Gospodarske stvari.

Prav zgodnji krompir, kdor hoče? K temu nasvetuje neki francoski veščak sledeče: Vzame se podolgast in plitev zabo, nasuje z rodno prstjo za blizu čevljev debelo, pa se postavi na mesto, kjer mrzaz preveč škodovati ne more. V to „gredico“ se posade cime „rezanke“ od krompirja ali mesto njih podoben krompir, to pa že lahko v zimskem času. Kadar se potem hudega mrza ni več bati, se prenese zabo na vrt, kjer se ob mrzlih večerih pokrije s kakšnim pokrivalom. Na ta

način se vzredi novi „krompirček“ že sredi poletja, v času, ko je oni na njivi šele komaj začel cveteti.

Listnica uredništva. Večino dopisov smo morali odložiti, ker so došli še le v sredo, ko ne moremo več vsega sprejeti. Prihodnjic. Brez zamere!

Društvena naznanila.

Čebelarstva podružnica za Ljutomer in okolico ima dne 31. t. m., ob 3. uri popoldne v zadrugi hiši na Crenu. Dnevni red: 1. „Glavni pogoji uspešnega čebelarstva“, govori predsednik. 2. Letno poročilo in odobritev računa. 3. Nove volitve. 4. Nasveti in predlogi.

Prostovoljno gasilno društvo v Št. Juriju ob Ščavnici priredi dne 31. t. m. po večernicah Silvestrov večer z običajnim vzporedom. Sodeluje društvena godba. Veselica se vrši v gostilniških prostorih gospe Kreftove. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Sv. Urban pri Ptuj. Občni zbor priredi „Gospodarsko bralno društvo“ v nedeljo. Dne 7. jan. 1906 po večernicah v šoli. Spored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor o koristih bralnih društev, govori urednik g. dr. Korošec. 3. Nekaj o Volkmerju, govori podpredsed. g. Aloj. Hamersak. 4. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 5. Slučajnosti. 6. Sprejemanje novih udov. 7. Volitev novega odbora za 1. 1906. K obilni udeležbi vabi odbor.

Narodna čitalnica v Ptuj priredi dne 31. dec. v Narodnem domu svojih udov Silvestrov večer. Prireditve bo obsegala 1. gledališko igro, 2. petje in tamburanje.

Bralno društvo v Negovi ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 7. jan. 1906 po večernicah v župnišču po navadnem sporedu.

Konjiško društvo zmernosti bo imelo v nedeljo, dne 31. dec. po večernicah drugi glavni zbor z istim sporedom kakor dne 24. dec., ker se je ta dan udeležilo premalo p. t. udov. Na mnogoštevilno udeležbo vabi uljudno t. č. predsednik Jurko.

Kmetijska zadruga v Škalah priredi v nedeljo, dne 31. t. mes. po rani službi božji predavanje „Razložek med konsumnim društvom in kmetijsko zadrugo.“

Bralno društvo v Škalah ima na dan novega leta 1906 svoj redni občni zbor po večernicah v gostilni pri „Dolfu“ s sledečim vzporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo starega odbora in odobritev računov. 3. Volitev novega odbora, pobiranje udnine in sprejem novih članov. 4. Predlogi in nasveti. Med posameznimi točkami svirajo tamburaši. K obilni udeležbi vabi odbor.

Čitalnica v Ljutomeru priredi dne 31. decem. s sodelovanjem „Slov. pevsk. društva“ in „Murskega Sokola“ v restavraciji g. Kukovca v Ljutomeru „Zabavni večer“. 1. Koncert. 2. Kinematograf: a) Lotmerk z okolico v slikah, b) žive slike. 3. Burka „Gluh mora biti.“ 4. Alegorija. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedeži po 60 in 40 vin., stojišča 20 vin. galerija 30 vin. Za obilno udeležbo prosi odbor.

Bralno društvo v Velenju priredi na starega leta dan po večernicah poučno predavanje „O volilni pravici“ v gostilni g. Kokošineka. Udeležite se v obilnem številu tega zanimivega predavanja. Odbor.

Tržne cene

v Mariboru od 10. dec. do 16. dec. 1905

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	70	17	50
raž.		15	—	15	80
ječmen		15	60	16	40
oves		15	60	16	—
koruza		17	40	18	—
proso		17	60	18	40
ajda		16	70	17	50
seno		4	50	5	40
slama		3	60	4	—
1 kg					
fižola		—	22	—	30
grah		—	50	—	52
leča		—	74	—	80
krompir		—	7	—	8
sir		—	36	—	38
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		2	20	2	40
špeh		1	56	1	60
zelje, kislo		—	20	—	26
rapa, kisla		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
zmetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	64	—	72
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajce		—	—	—	10

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali Mohorjani ljutomerske župnije 29.35 K, Mohorjani pri Sv. Križu blizu Ljutomeru 17.37 K.

Loterijske številke.

Linc 23. dec: 84, 59, 68, 40, 18.

Trst 23. dec: 3, 7, 16, 75, 60.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Najmanjša objava 45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkratna objava po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravnitvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15. 757 52-4

Pristno vino in pristni tropinovec, kakor tudi več tisoč cepljivih trt in divjakov bilk, različnih vrst je na prodaj po nizkih cenah pri Josipu Čotič, vinogradniku v Vrhpolji, Vipava. Cenik na zahtevanje brezplačno. 795 4-1

Razpredaja. Vsled izselitve sem primoran prodajati svoje blago pod lastno ceno: lepo sukno za ženske in moške obleke, različne barhente, gradl za matrace, posteljno opravo, obrišalke, moderce, perilo za gospe, kravate, različne žepne robce. Prodajam tudi po ceni štelaze, tri prodajalne mize, trgovsko mizo, podstavo za plohe. Anton Strableg, Maribor, Glavni trg št. 20. 814 5-1

Hlapec za govedo, z dobrimi spričevali, se sprejme s 1. januarjem 1906. Lešnik, umetni mlin v Framu. 815 2-1

Nova hiša z enim nadstropjem, močno zidana, se proda za 8400 gld. Lep vrt, 2 svinjska hleva, velika pralna kuhinja, velika klet, najemnina 44 gld., izplačati je 4000 gld., drugo ostane. Studenci pri Mariboru, Schulgasse 9. 828 4-1

Trgovina z mešanim blagom se da z novim letom v najem. Oglasi se pri Or. Arnuž, učitelju, Sv. Jakob v Slov. gor. 829 2-1

Mala hiša (viničarija) se da v najem z ali brez njive oziroma tudi travnik za eno ali dve kravi. Pojasnila daje H. Mallner v Rošpahu pri Mariboru. 838 3-1

Trgovski pomočnik, mlad, spreten prodajalec, vešč slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino z manufakturnim blagom pri Vinko Šket v Ilirski Bistrici, Notranjsko. Pri ponudbah naj se navede, koliko se zahteva plače in kdaj je vstop mogoč. 830 3-1

Lep vinograd v občini Jarenina, 10 minut od župne cerkve, ob okrajni cesti, bo vsled smrti L. Sirk po prostovoljni dražbi na licu mesta (posestva) dne 30. t. m. od dedičev prodano. K vinogradu spada sadonosnik, njiva, dvojno stanovanje. Več se izve pri Fr. Kramberger v Gočovi, p. Sv. Lenart v Sl. gor. 828 2-1

Posestvo, jako lepo, tik župne cerkve pri Sv. Ani na Krambergu, kateremu spada jako lepo zidano stanovanje, vinograd, njive in lepi nevsakan gozd, katero bi bilo jako ugodno za kakega umirovljenca ali obrtnika, skupno meri čez 8 orale, bo vsled smrti L. Sirk od dedičev na prostovoljni dražbi na licu mesta, predmična dne 26. t. m., posestvo pa 27. t. m., vselej ob 1. uri popoldne prodano. Več se izve pri F. Kramberger v Gočovi, p. Sv. Lenart v Slov. gor. 828 2-1

Trgovski pomočnik, mešane stroke, vojaščine prost, želi službe. Naslov pove upravnitvo lista. 839 3-1

V najem želim vzeti hišo za malo trgovino v sposobnem kraju, ali pa tudi kupiti pod lahkimi plačilnimi pogoji. Ponudbe blagovolijo se poslati na upravnitvo „Slov. Gospodarja“. 826 2-1

Posestvo se proda, ki leži popolnoma tik cerkve in je pripravno tudi za gostilno, hiša obstoji iz 4 hiš, kuhinje in 2 kleti, 12 oralov posestva so njive, lep sadonosnik, gozd in travnik. Več pove upravnitvo lista. 843 3-1

Hiša, novozidana, vili podobna, v Mariboru, z vodovodom, lepa solčna lega, velik vrt, 12 let davka prosta, 5 minut od železnice, z eno, dvema in s tremi sobami za stanovanja. Na leto nese hiša 700 gld. in je za 9000 gld. na prodaj. Vpraša se pri Jožefu Nekrep, tesarski mojster v Mariboru, Koroško predmestje. 842 3-1

Novozidana hiša v Mariboru, z vodovodom in s prostorom za zidanje še ene hiše, lep vrt in dve stanovanji proti solčni strani, se za 2800 gld. proda. Za penzioniste zelo pripravna. Več pove Jožef Nekrep, tesarski mojster v Mariboru, Koroško predmestje. 847 3-1

Malo posestvo, na glavni cesti, pol ure iz mesta Maribora, i hiša s tremi sobami in kuhinjo, celo gospodarsko poslopje, čez 1 oral zemlje pri hiši, se takoj proda. Primerno za vsakega obrtnika. Najbolj za kolarja. Več pove lastnik Ivan Križan v Poberzah št. 90 pri Mariboru. 838 2-1

Mizarskega učenca sprejme takoj Benkič, mizarski mojster, Maribor, Tegethoffstrasse 44. 841 3-1

Lepo posestvo, v dobrem stanu, vse skupaj 8 oralov, se proda po nizki ceni radi starosti. Leži tik velike ceste. Več pove lastnica Marija Kaufman, Vukovski dol, pošta Jarenina. 840 3-1

ZAHVALA.

Marija Rojko, posestnica v Selcah št. 109, župnije Sv. Ruperta v Sl. gor., sem bila dne 2. listop. t. l. pogorela. Ker mi je zavarovalnica „Ogrsko-francoska“ po svojem zastopniku pri Sv. Barbari p. Marib. pošteno izplačala znesek 1060.— K, da ne trpim nobene škode, se ji vsled tega toplo zahvaljujem in to družbo vsakemu priporočam. 837 1-1

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**.
Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

300 hektol.

novoga belega vina

prav dobre kakovosti prodaja Gregorič-dediči, Majski vrh v Halozah, p. Št. Vid pri Ptuj. 751 5-5

B. Talento,

prodajalna drv in premoga Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs' Sofijski trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica. 62 26-26

Ivečje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odspesujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni, prehlajenju. Letijo vse bolečine na jetrih, ledcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz najboljše sredstvo proti bolezni na materinjski v nobeni meščanski in kmečki hiši. **Zagreb, zato se naj naročujejo 483 20-20**

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K. } 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K. } 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vpehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, čivilja; Josip Seljanić, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1860.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Pri kneževem oskrbništvu v Konjicah se iščeta za oskrbovanje novih nasadov dva izsolana

viničarja

Jeden od teh je lahko oženjen. Plača po dogovoru. Nastop službe s 1. februarjem 1906. Oglasi se naj pošiljajo na kneževu oskrbništvu v Konjice na Štajerskem. 801 3-3

Kuverte

s f i r m o

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Mlad fant,

22 let star, slovenski rodoljub, ki je več slovenskega in nemškega jezika in v gospodarski in gozdarski kakor tudi v občinskem in posojilniškem tajništvu in tudi v odvetniških pisarniških delih dobro izurjen, želi primerne službe na deželi. 881 3-2

Ponudbe se naj pošiljajo na upravništvo tega lista.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48-83

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golč pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Vsem naročevalcem in odjemalcem, ki so me pretečeno leto s svojimi naročili počastili, izrekam prisrčni „Bog plati“ ter jim želim

srečno in veselo novo leto 1906.

Kakor tudi vsem bralcem „Slov. Gospodarja“, krepki: živijo!!! 836 1-1

Janez Lančič, kleparski mojster, Gornja Radgona.

Naznanilo in zahvala.

Uljudno naznanjamo, da prevzame s 1. januarjem 1906 nekdanj Kristijan Kern-ovo sedaj njegovih naslednikov

svečarijo v Šoštanju

g. Lovro Pokorn, svečar v Celju

Zahajujemo se vsem preč. gg. duhovnikom in odjemalcem v ščunega blaga ter priporočamo gosp. Lovro Pokorna najtopleje v blagohotno podpiranje. — Z odličnim spoštovanjem

Krist. Kern nasledn.

Naznanjam, da prevzamem 1. januarja 1906 poprej Kristijan Kern

svečarijo

v lastni hiši v Šoštanju.

Priporočam se vsem preč. gg. duhovnikom in slav. občinstvu, da me blagovolijo počastiti in podpirati s cenjenimi naročili. Prizadevati si hočem, da zadovoljim vse čast. svoje naročnike z izbornim ter ukusno izdelanim voščenim blagom.

Zagotavljam, da bom vodil svojo obrt v duhu in solidnosti svojega prednika. — Naznanjam, da obdržim svojo doseženo svečarsko obrt tudi še zanaprej v Celju na Graški cesti št. 16.

Ob jednem voščim in želim vesele božične praznike in srečno novo leto. — Z odličnim spoštovanjem

Lovro Pokorn, svečar.

Novoletno darilo!

Marijine družbe! Bralna društva!

— Ali že imate —

Marijino življenje?

Slavospev, obsegajoč nad 1000 verzov,

speval M. Zemljič.

Cena s poštnino vred brošir. izvodu 2-20 K, vezano 3 K, z zlato obrezo 4 K. 891 2-1

Dobiva se: v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. in v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani.

Božično darilo!

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo

CROATIA

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.
Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičninn, živimo in pridelke proti oguju po najnižjih cenah.
Vsa pojasnila daje: **Glavni zastop „Croatia“ v Mariboru, Koroška cesta št. 50.** 713 51-9
Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Oklic!

Naznanjam, da prodajam izvrstno **špecerijsko** in **pleteno blago** kakor tudi **železno posodo** po najnižji ceni, n. pr.:

Surova kava v žakličkih po pošti 4 3/4 kg samo	K 11-
Izvrstna kava po imenu Java 4 3/4 " " "	13-
Vsak teden novo žgana kava 1 " " "	3-
Najboljši čaj „Soucheng“ 1/4 " " "	1'50

— Vzorci za špecerijsko blago brezplačno. —
Z najboljšo postrežbo se priporočam 712 13-7

Anton Korošec,
trgovina mešanega blaga v **Rudgoni**
samo na Griesu pri murskem mostu,
v lastnem poslopiju.

Krasne

novoletne oglednice

lično in fino izdelane
priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Cena 1 komad 10 v, prodajalcem znateu popust

Vinogradniki, pozor!

Imam letošnjo jesen, in prihodnjo spomlad 30.000 na suho cepljenih ameriškanskih trt na prodaj, cepljene na Rip. portalis, in sicer: 10.000 silvaner, 5000 rulender, 5000 laški rilček, 1000 beli burgundec, 1000 šipon rumeni, 1000 traminer, 500 muškati rumeni, 500 žlahtnina, 1000 izabela, na solonis: 800 traminer, 700 silvaner. Te enoletne trte so dobro zaraščene in vkoreninjene prodajam I vrste 1000 kom. 140 K.
2000 kom. laški rilček, dveletni, cepljene na Rip. portalis ce. dogovoru.
Pri naročilu blagovolite poslati 10% are od naročene svote. Trt jajo le v od trtne uši okužene kraje.
Naročila za v jeseni odvzete trte sprejemam do 15. novembra t. ročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. 73-5

Janez Šegula,
veleposestnik v Hlaponcih,
p. Juršinci pri Ptuju.

Ravnokar je izšla knjiga
Anton Medved
„Poezije“
Katoliška Bukvarna

Odveč bi bilo hvaliti poezije veledičnega pesnika. — Delo se hvali samo. *
Ta velika zbirka obsega tudi več dosedaj še nenatisnjenih pesmi. — Založništvo je skrbelo za bogate in okusno zunanjo obliko in moderno opremo. **

Cena: 3.80 K, v elegantni vezavi 5.— K,
po pošti 20 vinarjev več.

Zaloga Katol. Bukvarne, Ljubljana

Pozor! Citaj! 440 52-22 **Pozor! Citaj!**
Bolnemu zdravje! **Slabemu moč!**

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želočnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolezni iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki veled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducati) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišič, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Citaj! Naroči! Ne be ti žal.

Občinski tajnik

se vzame v službo pri županstvu Jurklošter, sodni okraj Laški trg.
Plača 60 K mesečno in eventuelni postranski zasluzki. — Sluzbo je nastopiti dne 28. prosinca 1906. Prosnje, opremljene s spričevali in izkazom doseganega življenja, je vložiti pri gornjem županstvu do 15. prosinca 1906.

Županstvo Jurklošter. 882 2-2

Južnoštajerska hranilnica
v Celju 721 -12
Narodni dom Narodni dom

za katero jamčijo okraji: Gornji grad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelsah in Vrnsko za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do in petek dopoldne, za druga opravila pa je radnica odprta vsaki dan ob navadnih urah. — Hranilne vloge obrestuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosinca 1905 na zemljiško varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.

neomejene visokosti, ima čez sedaj štiri milijone kron hranilnih vlog.
Hranilnica posluje s strankami vsak torek